

תזכורת!
יום שישי צום עשרה בטבת
שהקב"ה יהפוך את הצום
לששון ושמחה
ונזכה לביאת משיח צדקנו
אמן!!!

בית מדרן

לע"נ מדרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

פרשת ויגש
י' טבת תשפ"א
מפטירין: יהי דבר (יהזקאל לז')

עלון מס' 279

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:27	17:19	17:51
תל אביב	16:24	17:15	17:46
חיפה	16:23	17:15	17:45
באר שבע	16:27	17:19	17:50

שיעורו השבועי
של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פריץ שליט"א
השיעור נערך ונמסר ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א רבה הראשי של העיר נשר וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל.
הרב המקדים: הרה"ג הרב אלמוג לוי שליט"א | ראש כולל ורב קהילת "ובהרת בחיים" בסודיעין.

אינן לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע
זכות עלון
"בית מדרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמת
אסתר בת כמילה
לכל המטעין שזכות עלון "בית מדרן" יוקדש עבורו להצלתה ולמנוחה שלישתה או להחזיר לעילוי נשמת
חייגו: *5290

קו הליכות 'בית מדרן'
עם מיטב השלוחות
שאלות בהלכה, שיעורי תורה, שלוחות מרתקות
לנשים ושלוחות מיוחדות לילדים

התקשרו: *5293

- תוכן העניינים:**
- עמ' 1-4 השיעור השבועי**
הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
 - עמ' 5 פרשת ויגש**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5 בעקבות רבותינו**
המקובל הצדיק רבי יהושע שהרבני זצוק"ל
 - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 6 כשרות המזון**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 6 פינת הבריאות**
חולי סוכרת
 - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א
 - עמ' 7 חינוך ילדים**
הרה"ג הרב אבנר קוואס שליט"א
 - עמ' 8 ישועות התהילים**

הלכות תענית בערב שבת

צום עשרה בטבת. הכרזת תענית. בירך על מאכל בתענית. בירך על מאכל לפני שחרית. הטעם שלא בד"ו פסח. אם עשרה בטבת חל בשבת. סוף זמן תענית בערב שבת. מהו "מעשה רב". זמן התפלות בערב שבת שחל בעשרה בטבת. זהירות מטורח צבור

צום עשרה בטבת

תשאל יהודי ברחוב: איזה חודש אנחנו? יאמר: נובמבר, דצמבר... לצערנו יש כאלה שאפילו לא יודעים מה זה חודש טבת, לכן מכריזים בשבת על התעניות הללו, כי בשבת רוב העם באים לבית כנסת וכך מזכירים להם שיש תענית!

בירך על מאכל בתענית

ג. השנה שצום עשרה בטבת חל ביום ששי צריך יותר לשים לב, בדרך כלל ביום ששי עסוקים כל היום בצרכי שבת, ורגילים לטעום מהתבשילים, 'טועמיה חיים זכו'... לכן יעשה לו תזכורת שלא ישכח. מי שבירך בתענית על דבר מאכל, לקח חתיכת דג מהטעימות של שבת... מה הדין, האם יטעם מהמאכל או לא. אנחנו צריכים לחשב, 'הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה' (אבות ב, א), הרי אם יטעם יעבור על התענית, ואם לא יטעם יעבור על איסור חמור יותר של ברכה לבטלה, שנאמר בעשרת הדברות (שמות פרק כ, פסוק ו) "לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא", ולדעת הרמב"ם (פ"א מהלכות ברכות ה"ו, ובשו"ת פאר הדור סימן קה) איסור ברכה לבטלה

א. השבת הכריזנו על תענית עשרה בטבת שיחול ביום ששי הקרוב, זה בערבון מוגבל - אם לא יבוא המשיח... כמו שאמר הנביא זכריה (פרק ה פסוק יט) "כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת צוּם הָרְבִיעִי וְצוּם הַחֲמִישִׁי וְצוּם הַשְּׁבִיעִי וְצוּם הָעֲשִׂירִי יְהִי לְבֵית יְהוּדָה לְשִׂשׁוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֶמֶת וְהַשְּׁלוֹם אָקִיבוּ". זכריה אמר את הנבואה הזו בבית ראשון, והיא התקיימה, כאשר נבנה בית מקדש השני חגגו בעשרה טבת ובתשעה באב, ואחר כך כאשר גם בית שני נחרב, 'חזרה חנה לשחרוריתה' (ע"פ תענית כג), ועד היום אנחנו נמצאים באבלות על החרבן. צום עשרה בטבת הוא מדברי קבלה, אמנם אינו חמור כמו צום יום הכיפורים שהוא מהתורה, ואפילו לא כמו צום תשעה באב שהוא על יום החרבן ממש, אבל בכל זאת כתב מרן השלחן ערוך (סימן תקנ סעיף א): הכל חייבים להתענות ארבע צומות הללו, ואסור לפרוץ גדר. אסור לפרוץ גדר של דברי רבותינו ולזלזל בדבריהם שקבעו לנו להתענות בימים אלה.

הכרזת תענית

ב. מכריזים רק על צומות עשרה בטבת וי"ז בתמוז שאינם מפורסמים, מה שאין כן יום הכיפורים שמתכוננים אליו ארבעים יום החל מראש חודש אלול, ואחר כך כל עשרת ימי תשובה, וכן תשעה באב מתכוננים אליו כל ימי בין המצרים - במשך שלושה שבועות, וכן צום גדליה זוכרים אותו כי הוא צמוד לראש השנה, וכן תענית אסתר צמוד לפורים, אבל עשרה בטבת וי"ז בתמוז הם באמצע חודש,

1 מסכן מי שמזלזל בתעניות הללו ולא מתענה, הרי כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה (תענית ל: ב"ב ס:). לפני שנים רבות כשהייתי גר בכרמיאל, למדתי למול ועשיתי כמה בריתות, ובזמן שלמדתי למול התלוויתי למוהל אחד ביום י"ז בתמוז, בזמן ההפסקה של הכולל בין 13:00 ל-14:00, הלכנו לאיזה בית לבדוק את התינוק שצריך למול אותו למחרת. והנה ברגע שנכנסנו לבית שכחתי שהיום י"ז בתמוז, מה קרה? היה שם שלחן ארוך, שלשים איש יושבים ואוכלים כוסכוס ומוזיקה ברקע, עושים 'הפלה'... מחר יש ברית מילה והתחילו את החגיגות כבר מהיום... ניגש אלי אבי הבן: כבוד הרב, מה להגיש לך לשתות? שכחתי שהיום תענית ואמרתי לו: רק כוס מים... מיד המוהל שעמד לידי הזכיר לי: היום י"ז בתמוז!... אמרתי לאבי הבן: איך אתה מציע לאכול, היום צום! אמר לי: איזה צום, תשעה באב זה בעוד חודש... יש אנשים מסכנים שלא יודעים על צום י"ז בתמוז, לכן בשבת עושים הכרזת תענית ומזכירים גם להם.

הוא מהתורה, וכך נראית דעת מרן השלחן ערוך (סימן רטו סעיף ד) שהעתיק דברי הרמב"ם. לכן עדיף לטעום ולעבור על התענית, ולא לעבור על האיסור החמור של ברכה לבטלה.

בירך על מאכל לפני שחרית

ד. כיוצא בזה דנים הפוסקים, לגבי אדם שטעה ובירך על מאכל לפני תפלת שחרית. אתם זוכרים שפעם לפני הקורונה אנשים היו הולכים בשבת לבתי מלון... אדם יוצא בבוקר מחדרו בבית המלון, והנה הוא רואה בר מלא עוגות, לקח עוגה ובירך: "בורא מיני מזונות", אומר לו חבריו: מה קרה לך, זה מיועד לנשים שאפילו אם מתפללות שחרית, מעיקר הדין רשאיית לאכול לפני התפלה? הוא עומד עם העוגה ולא יודע מה לעשות. גם כאן יש לחשב, אם יטעם יעבור על האיסור לאכול לפני התפלה, שנאמר "לא תאכלו על הדם", לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם (ברכות י:), אך אם לא יטעם יעבור על איסור ברכה לבטלה, הוא נמצא ב'קונפליקט', מה יעשה? אמנם הרב משה לוי ע"ה (בספר ברכת ה' ח"ב פ"א הלכה כו) כתב שעדיף שלא יטעם, 'שב ואל תעשה עדיף'. אבל בואו נבדוק איזה איסור יותר חמור, מדברי מרן הבית יוסף (סימן פט) מוכח שאיסור טעימה לפני התפלה הוא מדרבנן, וכך נוקטים רוב הפוסקים בדעת מרן שקיבלנו הוראותיו, ולדעת מרן הבית יוסף עצמו - כאמור לעיל - איסור ברכה לבטלה הוא מדאורייתא. בכל זאת אומר הרב משה לוי, שני האיסורים הללו שנויים במחלוקת ראשונים אם איסור מהתורה או מדרבנן, כי בדין אכילה לפני התפלה יש לנו דעת הרא"ה (ברכות י:), ועוד, שאיסורו מהתורה, ומאידך בדין ברכה לבטלה יש לנו דעת התוספות (ר"ה לג. ד"ה הא) ועוד, שאיסורו מדרבנן והפסוק לא תשא הוא אסמכתא בעלמא, ומכיון ששני האיסורים שקולים, לכן 'שב ואל תעשה עדיף' - לא יטעם. לכאורה זו נראית טענה טובה.

טעימה שאיננה לתענוג

ה. אולם מרן ע"ה ביביע אומר חלק י' (חאו"ה סימן ו אות ו) הביא את דבריו ודחה אותם, ראשית הרי כבר הסברנו שלדעת מרן שקבלנו הוראותיו אין האיסורים שקולים, אלא איסור אכילה לפני התפלה הוא מדרבנן, ואילו איסור ברכה לבטלה הוא מהתורה. ועוד העיר עליו בדבר שכנראה הרב משה לוי לא שם לב אליו, אומר מרן זצ"ל, זה שיטעם מהמאכל שבירך עליו קודם התפלה, אפילו למאן דאמר שאיסור אכילה לפני התפלה מדאורייתא, באופן זה לא יעבור שום איסור, לא דאורייתא ולא דרבנן! למה? לא בגלל מה שכתב החוות יאיר (במקור חיים סימן פט) שאין איסור לאכול לפני התפלה פחות מכזית, כי נאמר לא "תאכלו" על הדם, וכל אכילה בלשון התורה היא כזית ומעלה, אם האמת היה כדברי החוות יאיר, ממילא מובן שעדיף לטעום מעט שאין בו איסור אכילה לפני התפלה, מהתורה לכל הפחות, מאשר לעבור על ברכה לבטלה שיש אומרים שהיא מהתורה. אבל הרי הרמב"ם (פ"ו מהלכות תפלה ה"ד) כתב בפירושו, שאסור אפילו "לטעום" לפני התפלה. וכן כתבו בלשון זה בעל הלכות גדולות (פרק אין עומדין) ובספר האשכול (ה' תפלת מנחה וערבית עמ' נט) ועוד ראשונים. והלא טעימה היא פחות מכזית, וגם זה בכלל האיסור. אולם בואו נתבונן, למאן דאמר שאיסור אכילה לפני התפלה הוא מדאורייתא, איך התירו לאכול לפני התפלה לחולה שאין בו סכנה וכן לצמא ולרעב שקשה להן לכוין בתפלה, כמו שכתבו הרמב"ם (פ"ה מהלכות תפלה ה"ב) ומרן השלחן ערוך (סימן פט סעיף ג, ד) ושאר הפוסקים, הלא אם איסור טעימה לפני התפלה הוא מהתורה, איך אפשר להתיר איסור דאורייתא לחולה שאין בו סכנה ולצמא ולרעב? וכי ביום כיפור שהוא תענית מהתורה נתיר לאכול לצמא ולרעב?! אפילו איסור דרבנן אין להתיר בשביל צמא ורעב. אלא אומרת הגמרא (שם) שיש עוד מקור לאיסור זה, כל האוכל

2 הגר"ש ז' אורבך (הובא בספר הליכות בית ישראל פ"ב הערה י) מתחילה התקשה בזה, על מה סומכות בנות הסמינרים שאוכלות לפני שמתפללות, הלא נשים חוששו לאנשים בכל מצוות לא תעשה שבתורה (קידושין כט.). מרן ע"ה בהליכות עולם (ח"ג עמ' עמ' כג) כתב ישוב הגיוני מאוד, נשים לא חייבות דוקא בתפלת שחרית, אלא חייבות בתפלה אחת ביום, ואם רוצות יכולות לבחור להתפלל תפלת מנחה או ערבית, לכן גם אם בחרה להתפלל שחרית, היא לא צריכה לקבל עליה את ההגבלה שלא לאכול קודם התפלה.

ושונה ואחר כך מתפלל עליו הכתוב אומר "ואותי השלכת אחרי גויך", אל תקרי גויך אלא גאיך, אמר הקדוש ברוך הוא, לאחר שנתגאה זה, קיבל עליו מלכות שמים. והלא טעם זה שייך רק במי שאוכל כדי ליהנות, להתענג, אבל צמא ורעב וחולה אוכלים מפני שרוצים לכוין בתפלה, לכן עליהם לא נאמר האיסור כלל. וכן הוא בנידוננו, זה שבירך על מאכל ונזכר שהוא לפני התפלה, לא רוצה לטעום כדי להתענג, אלא כדי להינצל מאיסור ברכה לבטלה, ולכן מותר לו לטעום ואינו עובר על איסור טעימה לפני התפלה.

סוף זמן התענית בערב שבת

ו. השנה שתענית עשרה בטבת חלה ביום ששי, יש עוד דבר שצריך לשים לב אליו. הגמרא במסכת עירובין (מ ס"ב) דנה לגבי תענית שחלה ביום ששי, עד מתי לצום, האם מותר להיכנס לשבת כשהוא מעונה? רבי יהודה - שהיה אחד מחמשה תלמידים של רבי עקיבא כמו שאמרו ביבמות (סב:) - העיד על רבו רבי עקיבא, שכאשר חל תשעה באב בערב שבת³, לקח ביצה מגולגלת - רכה (רשי"י) - וגמע אותה בלי מלח, להראות לתלמידים הלכה שלא נכנסים לשבת מעונה, זה לא כבוד השבת, תראה בן-אדם במוצאי הצום, איך הוא נראה? עומד תשוש כמו איזה 'סימן שאלה'... ככה יכנס לשבת?! לכן אכל משהו לפני כניסת השבת. אבל מביאה הגמרא שרבי יוסי חולק, וסובר שתשעה באב שחל בערב שבת מתענה ומשלים, נכנס לשבת כשהוא מעונה, וטען רבי יוסי, וכי בתשעה באב שחל במוצאי שבת לא מתענה כמה דקות בסיום השבת?! ענו לו, שם אין זה נחשב עינוי, שהרי עכשיו סיים סעודה שלישיית, ואמרו בגמרא שם שערב תשעה באב שחל בשבת מעלה על שלחנו "כסעודת שלמה בשעתו"⁴, אבל כשהוא נכנס לשבת אחרי יום שלם של תענית יש לו צער. אמר להם רבי יוסי: אף על פי כן, צריך להתענות ולהשלים, שהרי כל תענית שלא שקעה עליו החמה אין שמה תענית (תענית יב). הגמרא לומדת מדברי רבי יוסי, שהוא הדין לגבי אדם שקיבל על עצמו להתענות תענית יחיד, כגון שהיה לו אזכרה על אביו ביום ששי⁵, או שהאזכרה חלה ביום שבת ומקדים את התענית ליום ששי⁶,

3 בימינו לא שייך שיחול תשעה באב ביום ששי, כי יש לנו לוח שנה מסודר, ויש כלל: לא אד"ו ראש ולא בד"ו פסח, יום טוב ראשון של פסח לא יחול ביום ששי, והרי באותו היום בשבוע שחל יום טוב פסח, יחול גם תשעה באב, וממילא גם תשעה באב לא יחול ביום ששי. אבל בזמנם שהיו מקדשים את החודש לפי הראיה, היתה מציאות שתשעה באב יחול בערב שבת.

כנגד כל יום בחג הפסח חלים מועדי השנה, לפי סדר א"ת, ב"ש, ג"ה, ד"ק, ה"צ, ו"פ, ביום שחל א' של פסח יחול תשעה באב, ביום שחל ב' של פסח יחול שבועות, ביום שחל ג' של פסח יחול ראש השנה, ביום שחל ד' של פסח יחול קריאת התורה - שמחת תורה, ביום שחל ה' של פסח יחול צום - יום הכיפורים, ביום שחל ו' של פסח חל פורים באותה שנה.

לא סתם אמרו "לא בד"ו פסח", הגמרא במסכת ראש השנה (כ.) אומרת, שאם חל יום כיפור ביום ששי או ביום ראשון, יש בעיה משום "ירקיא ומתיא". הלא יום כיפור הוא כמו שבת, "שבת שבתון" (ויקרא טז, לא), אפילו מלאכת אוכל נפש אסור לעשות בו, ואם יחול ביום ששי או ראשון, איך אפשר לשבות שתי שבתות ברצף, הרי אז לא היו מקררים, והירקות יכשנו, ולמת יהיה ביוון גדול, בשונה מיום טוב הסמוך לשבת שיתעסקו בו עמומן (שבת קלט רע"ב). לכן תיקנו שפסח לא יחול בימי שני ורביעי, כדי שיום כיפור לא יחול בימי ששי או ראשון, כי כאמור ביום חמישי של פסח יחול כיפור, ואם פסח היה חל ביום שני, חמישי שלו יהיה ביום ששי, ואם פסח היה חל ביום רביעי, חמישי שלו היה חל ביום ראשון. ומה שתיקנו שפסח לא יחול ביום ששי, הוא משום מצות ערבה, כי אם פסח יחול ביום ששי, יום שלישי שלו יהיה ביום ראשון, והרי אמרו ג"ה, שבאותו יום יחול ראש השנה, ובאותו יום שחל ראש השנה חל גם סוכות, ואם סוכות יחול ביום ראשון, הושענא רבה יחול בשבת, ותבטל מצות ערבה.

4 בספר מלכים א' (פרק ה פסוק ב-ג) מתואר מה היה בסעודת שלמה בשעת מלכותו: "וַיְהִי לָחֶם שְׁלֹמֹה לְיוֹם אֶחָד שְׁלֹשִׁים פֶּרֶס סֶלֶת, וְשֵׁשִׁים פֶּרֶס קָמֹחַ, עֶשְׂרֵה קָבֵר פְּרָאִים, וְעֶשְׂרִים קָבֵר רְעִי, וּמֵאָה צֹאן, לְבֶד מֵאֵלֶּי וּצְבִי וְנִמְרוֹר וְנִבְרָרִים אֲבוֹסִים".

5 מצוה שאדם יתענה לעילוי נשמת אביו ביום פטירתו, וכמו שכתב מרן השלחן ערוך (או"ח סימן תקסח סעיף א, וי"ד סימן שעו סעיף ד), כי על ידי זה מרבה בלימוד תורה, ובהרהורי תשובה, וכך יעשה נחת רוח לנשמת אביו שבשמים. אבל ידוע מה שמרן ע"ה כתב (בהליכות עולם ח"ה עמ' ד, ובחזון עובדיה אבלות ח"ג עמ' ריז) שמכיון שהתענית הללו אינם חובה, לא כדאי לכל אחד להתענות, אדם שעובד כשכיר לפרנסתו, ובעל הבית מושלם לו כדי שיעבוד כמו שצריך, אם יצום וכל רגע ילך לנוח היה הוא גוזל את בעל הבית. וכן אם הוא אברך או תלמיד חכם שיושב ושוקד באהלה של תורה, אם יצום הלימוד שלו לא יהיה איכותי. וכן ראיתי שהביאו בשם הסטייפלר (בארחות רבינו ח"ד עמ' קלא) והגר"ש ז' אורבך (בהליכות שלמה מועדים ח"ב פ"ג הט"ו ברשימות), שגם כן הורו שאין להתענות תענית אלו במקום שיבוא לידי ביטול תורה.

ומכל מקום אם האזכרה של אביו חלה ביום ששי, והוא לא עובד, ורק קורא חוק לישראל או שנים מקרא ואת תרגום, אדרבה, שיצום, ובמקום להתעסק באכילה ושתיה, יעסוק בתורה יותר. צריך לשקול את הדברים הללו בפלס.

6 אמנם דעת מרן השלחן ערוך (סימן תקסח סעיף ט) שאם יום השנה חל ביום שבת, מתענה ביום

הלכה כרבי יוסי

ז. כיצד נפסק להלכה? בדרך כלל הלכה כרבי עקיבא מחבירו וכמו שאמרו בעירובין (מו:), ובפרט כאן שרבי יוסי גם הוא היה מחמשת תלמידי האחרונים של רבי עקיבא, ואף על פי כן אמר עולא הלכה כרבי יוסי, למה? התוספות (עירובין מא. ד"ה ביצה) הביאו בשם רבינו חננאל⁷ שקבלה בידו, שרבי עקיבא אכל ביצה מגולגלת בערב שבת לא בגלל שסבר שאסור להיכנס לשבת כשהוא מעונה, אלא מחמת שהיה חולה, אולי זה היה בשנותיו האחרונות והיה חלש, שהרי רבי עקיבא האריך ימים וחי מאה ועשרים שנה, והדין הוא שאם היה זקן מאוד ותש כוח, אפילו אין לו שום מחלה, עשה בדיוק דם והכל תקין, אבל הוא חלש ותשוש, פטור מכל הצומות דרבנן, על כל פנים אומר רבינו חננאל שרבי עקיבא היה מסוכן, והרופאים הביאו לו את הביצה הזו שיאכל אותה. ורבי יהודה שראה את רבי עקיבא אוכל, חשב שהוא מפני שלא להיכנס לשבת כשהוא מעונה, אבל לא ידע את הטעם האמיתי שהוא מפני שרבי עקיבא חולה ופטור מהתענית⁸. ונמצא שרבי עקיבא לא חלק על רבי יוסי, ולכן ודאי שהלכה כרבי יוסי שטעמו ונימוקו עמו.

חייב או רשאי

ח. אמנם דעת ר"י בעל התוספות, שגם לפי דעת רבי יוסי אין איסור לאכול לפני כניסת השבת כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה, ורק בא לומר רבי יוסי שרשאי להשלים התענית עד הלילה, וכך עשה ר"י מעשה בעצמו וטעם לפני השבת, וכמו שהביאו התוספות (עירובין מא: ד"ה והלכתא) והמרדכי (ספ"ג דעירובין). וכן כתב הרא"ש (ספ"ב דתענית). אולם הריטב"א והרשב"א והר"ן (עירובין מא.) כתבו שמהסוגיא משמע שלא כדברי ר"י, אלא חייב להשלים את התענית עד הלילה. וכך פסק מרן בשלחן ערוך (סימן רמט סעיף ד, וסימן תקסב סעיף ג) להלכה, כדעת רבי יוסי, שכל התעניות שחלו בערב שבת - בין תענית יחיד ובין תענית ציבור - מתענה ומשלים עד צאת הכוכבים.

איזה צום יחול ביום ששי

ט. מרן השלחן ערוך דיבר אפילו על תענית יחיד, כי תעניות ציבור לא מצויה

ראשון. אך מנהגנו בזה כדעת המקובלים להקדים את התענית ליום ששי, כדי שירבה את הזכויות לעילוי נשמת אביו עוד קודם יום השנה, וכמו שכתב מרן ע"ה בחזון עובדיה אבלות ח"ג (עמ' רכג).
7 היה לפני כ-950 שנה, בתחילת הראשונים. מספרים שאמו ביקשה שיכניסו אותו לרשימת הגאונים, כי הוא היה תלמיד של הגאונים, אבל אמרו לה שכבר נחתמה תקופת הגאונים, והוא יתחיל תקופה חדשה. רבינו חננאל היה רבו של הר"ף, והר"ף היה רבו של הר"ם מיגאש, וכשהרמב"ם היה ילד קטן ראה את הר"ם מיגאש וקיבל ממנו ברכה, ולכן החשיב אותו כרבו. ויודע שהראשונים כותבים על דברי הגאונים שכל דבריהם דברי קבלה, כיון שהיו סמוך לזרוע התלמוד. וכן כתב הרא"ש (פ"ק דנדה סימן ה) על דברי רבינו חננאל שכל דבריו דברי קבלה. והר"ן (בבא מציעא יב:) כתב אפילו על הר"ף שהיה תלמידו של רבינו חננאל, שדבריו דברי קבלה.

8 זה מה שאומרת הגמרא במסכת בבא בתרא (קל:), שאין למדים ממעשה רב, עד שיאמר לך כך ההלכה. לפעמים אדם רואה רב שעושה איזה מעשה, ומיד כותב בפרו "מעשה רב", אבל זה לא נכון, אין למדים ממעשה רב! כל המעלה של "מעשה רב" היא כאשר שני חכמים חלקו ביניהם, ואחד מהם עשה מעשה כדעתו, באופן כזה המעשה הוא "רב", המעשה הוא גדול והוא מכריע את ההלכה, כי אותו חכם הראה שסמך על הדעה שלו להלכה ולמעשה, לא סתם אמר אמירה בעלמא. אם אדם יראה חכם מדבר באמצע שליח ציבור, יאמר: ראינו? נראה לא הבנתי מה שפסק מרן השלחן ערוך (סימן קכד סעיף ז) שאסור לדבר בחזרת הש"ץ, שהרי יש לי מעשה רב, גדול שימושה יותר מלימודה... אין דבר כזה! כל החכמים מחויבים לקיים מה שכתוב בשלחן ערוך. אלא צריך שישמע מהחכם את הדין וגם יראה ממנו מעשה, ואז הדעה שלו מקבלת תוקף יותר.

מרן ע"ה סיפר בספריו יביע אומר ח"ח (חאו"ח סימן לו אות ב) והליכות עולם ח"ד (עמ' צה) וחזון עובדיה שבת ח"ד (מלאכת דש הערה ח), שבהיותו בחור צעיר פרסם את ההלכה שאסור לסחוט תפוחי זהב - תפוזים - בשבת, כי כתב מרן בשלחן ערוך (סימן שכ סעיף א) שמותר לסחוט את כל הפירות שלא רגילים לסחוט אותם כדי לשתות את המיץ שלהם, אבל אסור לסחוט תותים ורימונים כיון שרגילים לשתות את המיץ שלהם. ולפי זה הוא הדין תפוזים ואשכוליות שרגילים לסחוט אותם ולשתות את המיץ שלהם, שאסור לסחוט אותם בשבת. אבל לא כולם ידעו מאיסור זה, ובזמנו קם עליו אחד מחכמי פורת יוסף, ואמר לו: מה אתה מדבר, אצלנו בבית היו שני רבנים מגדולי הדור, ואני סחטתי להם תפוזים בשבת ולא אמרו לי דבר! אמר לו מרן: תגיד, בגלל המעשה רב' שלך נמחק ההלכה בשלחן ערוך?! יתכן שחם חשבו שהיה שם אוכל, ומותר לסחוט על אוכל, ולכן לא מחו בו, אבל גם לא נמצא תירוץ למעשה שלהם, אין זו סיבה להתיר הלכה בשלחן ערוך כתב מפורש לאסור.

שיחולו ביום ששי, כי כמו שהסברנו תשעה באב לעולם לא יחול ביום ששי, והוא הדין צום י"ז בתמוז שחל באותו יום בשבוע שחל תשעה באב, וגם צום גדליה לא יחול ביום ששי, כי אז צריך שיחול ראש השנה ביום רביעי, ולא אד"ו ראש, וגם תענית אסתר ביום י"ג באדר לעולם לא יחול ביום ששי. ורק עשרה בטבת לעתים רחוקות חל ביום ששי, ואמנם בדורות הראשונים כאשר תענית אסתר חלה בשבת היו שהקדימו אותה ליום ששי, כך כתבו הרשב"א הריטב"א (עירובין מא.) והמאירי (במגן אבות ענין כג). אבל אנחנו מקדימים את תענית אסתר ליום חמישי, כמו שכתב המחזור ויטרי (עמ' ריא) על פי דברי השאלות דרב אחאי גאון, שבהתחלה היו מתענים ביום ששי, אבל אחר כך ראו שעם כל הסליחות והתחנונים שאומרים בתפלת שחרית של תעניות, עד שהגיעו לשוק כבר גמרו להם את הדגים ואת הבשר ולא נשאר להם כלום מצרכי שבת, וכאשר ראו שהשבת לוקה בגלל התענית, אמרו מכיון שאתה גם ככה מקדים את התענית, תקדים בעוד יום אחד. אולם את צום עשרה בטבת שחל ביום ששי לא עקרו ממקומו בשביל שנפסיד איזה דג... תתפלל בנין החמה וככה תספיק להגיע לשוק, והכל בסדר.

עשרה בטבת שחל בשבת

י. גדולה מזו כתב האבודרהם (דס"ט אע"א) - הביאו הבית יוסף (סימן תקנ) - כתב, שצום עשרה בטבת אפילו אם היה חל בשבת היו מתענים בו ביום, כי נאמר עליו "בעצם היום הזה" (יהזקאל כד, ב), כמו שנאמר על יום הכיפורים "בעצם היום הזה" (ויקרא כג, כח). רק שהוסיף האבודרהם (דס"ח ע"ד) וכתב שעשרה בטבת לעולם לא יחול בשבת, לכן כל זה לפלפולא בעלמא. הבית יוסף עצמו לא קיבל את דברי האבודרהם וכתב: לא ידעתי מנין לו. כיצד צום זה שהוא מדרבנן ידחה מצות עונג שבת שהיא מדאורייתא, וכי זה יום כיפור?! ומכל מקום למדנו חשיבות תענית עשרה בטבת בזמנה, וכל שכן שאין לדחותו כשחל ביום ששי.

אין להקל להוציא הצום בשקיעה

יא. מרן ע"ה (בחזון עובדיה תעניות עמ' כ) הביא שיש מהאחרונים שרצו להקל להוציא את הצום בשקיעת החמה, כי יש מחלוקת בפוסקים על מה שאמרו במסכת תענית (יב.) כל תענית שלא שקעה עליו החמה לא שמייה תענית, אם הכוונה לשקיעת החמה ממש, או לסוף שקיעת החמה דהיינו צאת הכוכבים, והתוספות במסכת עבודה זרה (לד.) הביאו מחלוקת בזה בין רבינו אלחנן לרבו. אבל להלכה מרן השלחן ערוך (סימן תקסב סעיף א) פסק שהפירוש הוא סוף שקיעת החמה, דהיינו צאת הכוכבים. ולכן גם השנה שצום עשרה בטבת חל בשבת, אין להקל ולהוציא את הצום בשקיעה, אלא יש להמתין לצאת הכוכבים. מרן ע"ה בספריו יביע אומר ח"ו (חאו"ח סימן לא) ויחזה דעת ח"א (סימן פ) והליכות עולם ח"ג (עמ' סה) וחזון עובדיה תעניות (עמ' טו) חזר ושנה כמה פעמים על הלכה זו, שאין להוציא את הצום קודם צאת הכוכבים. ואף על פי שהביאור הלכה (סימן רמט סעיף ד ד"ה אם) כתב בדעת מרן, שהדבר תלוי ברצונו אם להשלים את התענית עד הלילה או לא. אולם כבר העירו עליו שמוכח מדברי מרן שחובה להתענות עד צאת הכוכבים. והוא עצמו בשער הציון (סימן תקסב ס"ק ז) הביא בשם מחצית השקל שכתב שלא כדבריו. ולכן למעשה אין להקל בתענית זו שהיא מדברי קבלה, בפרט בצירוף האבודרהם שאף אם היא חלה בשבת אין לדחותה.

טורח ציבור

יב. מה שכן, כדאי שלא להטריח את הציבור, לא יתחילו את תפלת מנחה עשרים או עשרים וחמש דקות לפני השקיעה כמו שרגילים בכל ערב שבת, כי אנשים "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף" (תהלים קז, ה), בסוף יאכלו את הגבאי והחזון... צריכים להתחשב בציבור. אבל גם להקדים את התפלה הרבה לא כדאי, כי במנחה של תענית יש לנו ברכת כהנים שצריכה להיות

סמוך לשקיעת החמה? לכן להלכה ולמעשה, השבוע שקיעת החמה בשעה 4:40 בערך, ולכן יתחילו להתפלל מנחה ב-15:55, 45 דקות לפני השקיעה. נעשה חשבון, למנצח וכו' ופרשת הקטורת ואשרי - 5 דקות, קריאת התורה 5 - דקות, עמידה¹⁰ - 5 דקות, עד שיגיעו לברכת כהנים בשעה 16:15 בערך, ואז יהיו בתוך החצי שעה של שקיעת החמה. מרן ע"ה כתב להתחיל מנחה 40 דקות לפני השקיעה, היו לו חזנים זריזים, החזנים שלנו צריכים 45 דקות... אולי הרב דיבר כשמתיחלים מ'אשרי'. העיקר הוא, שיתכננו להגיע לברכת כהנים בתוך חצי שעה לשקיעה. ואחר כך יסיימו מנחה וקבלת שבת ובמה מדליקין וכו', ויתפללו ערבית מיד בשקיעה, וכשיסיימו ערבית בדיוק יגיע זמן צאת הכוכבים, ויחזרו על קריאת שמע, וכך האנשים ילכו 'שמחים בצאתה ששים בואם' לביתם לעשות מיד סעודת שבת כהלכתה.

ובלבד שלא יקדים

יג. כאמור, אין להקדים לברך ברכת כהנים לפני חצי שעה מהשקיעה. יש אחד שרוצה להתפלל מוקדם יותר, כי הוא עושה חשבון, עד שילך הביתה, ויאמר שלום עליכם, אשת חיל, ויתפוס את כוס הקידוש, יטעם מהכוס בדיוק בצאת הכוכבים, שלא יצום אפילו שניה אחת יותר... אבל אם יעשה כך יפסיד ברכת כהנים. מרן זצ"ל (בחזון עובדיה תעניות עמ' צד) כתב שאפילו בדיעבד אם התחילו מנחה בזמן פלג המנחה, הכהנים לא יעלו לדוכן לברך ברכת כהנים, ורק אם עלו לא ירדו. ואם מתפללים לפני פלג המנחה, כגון שמתפללים מנחה גדולה או אפילו מנחה קטנה לפני זמן פלג המנחה, אם הכהנים רוצים לעלות צריך למחות בהם, כי זה לא 'סמוך' לשקיעת החמה. למרות שיש דעות בפוסקים - החזון איש (האו"ח סימן כ) ועוד חכמים - שאפשר להם לעלות לדוכן מוקדם, ושכך המנהג בכמה מקומות, אבל זה נגד משמעות התלמוד, ולהלכה יש להקפיד על ברכת כהנים דוקא סמוך

9 בכל מנחה אין לנו ברכת כהנים, מבוואר בגמרא (תענית כו:): שגורו חכמים שמוא אחרי ארוחת צהרים יבוא שתוי, היין יעשה לו 'ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן' (ש"ה"ש ז, ו) ... אנתנו יודעים מה קרה לנדב ואביהוא כשבאו שתויי יין, לכן הוזהרו הכהנים "יין ושכר אל תשת". מה שאין כן בשחרית שיש איסור לאכול ולשתות לפני התפלה, אין לחוש שיבואו הכהנים שתויים. אפילו בכיפור אין נשיאת כפים במנחה, כי מנחה של כיפור מוקדמת, וגורו משום מנחה של שאר הימים, ורק בניעילה שזמנה סמוך לשקיעה לא גורו משום שאר הימים, כי בזמנה לא היו רגילים להתפלל מנחה בשעה זו. ומכאן דנו הפוסקים בזמננו שרגילים להתפלל מנחה כל השנה סמוך לשקיעה, אם יש לגזור במנחה של תענית סמוך לשקיעה משום מנחה של שאר הימים, ולהלכה נפסק שנושאים כפים, כי תקנת חכמים לא זה ממקומה. מה זה 'סמוך'? חצי שעה, כך כתבו הרשב"ם (פסחים קז:) ועוד הרבה פוסקים. לכן לכתחילה כדאי שתפלת מנחה של תענית תהא סמוך לשקיעת החמה.

10 בתפלת העמידה אומרים "עננו" ככל תפלה של תענית, אך כמוכן שלא אומרים "אל ארך אפים" וכן לא אומרים וידוי, כי זה ערב שבת.

לשקיעה. לכן מצד אחד אין להקדים את התפלה הרבה, אך מצד שני יש להזדרז, לא יאריכו באמירת שיר השירים, וכן יש דרשנים ש'נחה עליהם הרוח' (ע"פ במדבר יא, כה-כו), כנראה אכלו טוב לפני הצום ולא מרגישים את הקושי, אבל הם צריכים להתחשב בציבור, כמה חכמים התחשבו שלא יהא טורח ציבור.

מעשה רב

יד. אני זוכר כשלמדתי בכולל "מאור ישראל" לפני כעשרים שנה, היינו מתפללים אצל מרן ע"ה, ובימים של תענית צבור, לאחר תפלת מנחה מרן היה מבקש מהגבאי לוח שנה, והיה רואה מתי השקיעה, ואז עושה חשבון מתי צאת הכוכבים לפי חשבון של שלש עשרה דקות וחצי זמניות לאחר השקיעה, והיו מסיימים ערבית בזמן הזה, ומרן היה מודיע לכולם שהסתיים הצום. וכל זה כדי שלא להטריח על הצבור.

תענית יחיד

טו. כאמור, מרן השלחן ערוך פסק שגם תענית יחיד צריך להשלים עד צאת הכוכבים. אמנם לגבי תענית ציבור גם אחינו האשכנזים נוהגים להחמיר להתענות עד צאת הכוכבים, אבל לגבי תענית יחיד כתב הרמ"א (סימן רמט סעיף ד בהגה) להקל, שאם התפלל בבית הכנסת וקיבלו שבת מבעוד יום, יכול לקדש ולפתוח את הצום, אולם דעת מרן שגם יחיד שקיבל עליו תענית אין לו להקל לאכול לפני צאת הכוכבים, אלא אם כן התנה מראש שמקבל עליו את התענית עד קבלת שבת. שהרי אדם שמתענה תענית יחיד חייב לקבל עליו את התענית בתפלת מנחה הקודמת ליום התענית, כמו שאמרו בגמרא (תענית יב.) שמי שהתענה ולא קיבל עליו תענית, הוא כמו כד מלא רוח שלא שווה כלום, סתם סבל לחינם... לא מקבל שכר של תענית. ולכן אם לא רוצה להיכנס לשבת מעונה, כשמקבל עליו תענית יאמר שמקבל אותה עד אחרי תפלת ערבית, ויתפלל בפלג במנחה וכך יוכל לפתוח את הצום. הרב חיד"א (בברכי יוסף ס"ס רמט) הביא בשם מהר"י זיין, שלא צריך תנאי בפה, אפילו תנאי בהרהור הלב מועיל. כל האמור הוא בתענית יחיד שתלויה בקבלתו, אבל תענית ציבור אינה תלויה בקבלתו, ולכן לא מועיל להתנות שמתענה עד תפלת ערבית, ולעולם החיוב לצום עד צאת הכוכבים.

ויהי רצון שנוכה לגאולה השלימה, ויתקיים בנו מאמר הנביא זכריה שימים אלו יהיו לששון ולשמחה ולימים טובים, ונוכה לבנין בית מקדשנו, ולביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו, אמן ואמן.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכ"ס היודים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293* שלווחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

ינון בן מרים - לזווג הגון השנה

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמות יקירכם חייגו: *5290*

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של "באן מורשת" 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 93.00fm, 92.8fm

העלון להצלחתם של: אברהם בן חנון - בשורות טובות, אברהם בן רות - כל הישועות, אדר בן אסתר - כל הישועות, אודיה חיה בת חלי - רפואה שלמה, אוראל שלמה בן שרית - בשורות טובות, אורי בן מיטל - בריאות איתנה, אילה צביה בת אלושה ברוריה - רפאת הגוף והנפש, יצחק ישי ודוד ואייל בני זבה - זיווג גון, ירחמיאל בן שמחה - בשורות טובות.

"ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני" (מד יח).

זו היתה טענתו של יהודה, אם באמת בנימין גנב את הגביע - סימן שהוא גנב בתכונתו, שהרי יש לו כסף ובכל זאת גנב, וא"כ איך אתה רוצה לקחת אותו לעבד בארמונוך, הלא בכל יום יגנוב ממך דבר אחר? אלא ודאי אתה יודע שבאמת הוא לא גנב את הגביע, ורק בעלילה באת עליו...

"אדוני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח" (מד יט).

מדוע חזר יהודה על כל הסיפור מתחילתו?

אומר הגאון רבי אליעזר טרילינגר זצ"ל (משנת ר"א): יוסף תבע אותם מדוע גנבו לו את הגביע שהיה מנחש בו, כמו שנאמר (לעיל פסוק טו) "ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה אשר עשיתם, הלא ידעתם כי נחש נחש איש אשר כמוני?" השיב לו יהודה: "אדוני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח", ואם אתה יכול לנחש בגביע מדוע לא נחשת בו? אלא ודאי אין שום דבר מיוחד בגביע הזה, ומתחילה בעלילה באת עליו.

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

במדרש (ב"ר צג ו) מובא שיהודה בא להתווכח עם יוסף, וכך אמר לו: בנימוסין שלנו כתוב (שמות כב ב) "ואם אין לו ונמכר בגניבתו", וזה יש לו לשלם, כלומר, על פי התורה רק גנב שאין לו לשלם מוכרים אותו לעבד, אבל מי שיש לו לשלם לא מוכרים אותו לעבד. וגם בנימין יש לו לשלם, וא"כ אין לך רשות לקחת אותו לעבד.

וצריך להבין, הרי הם חשבו שיוסף הוא מצרי, וכי עלה על דעתם שמושל מצרי יתחשב בדיני התורה של ישראל?

שאלה זו נשאל המגיד מדובנא. דרכו של המגיד היתה לענות על כל קושיא עם משל, אך הפעם ביקשו ממנו להשיב על שאלה זו בלי משל. נענה המגיד מדובנא לבקשתם והשיב להם:

אמנם יהודה ידע שמושל מצרים לא יתחשב בחוקי התורה ומצוותיה, אבל ראה שמושל זה הוא חכם ונבון, ובא אליו בטענה גדולה מכח השכל וההגיון של משפט התורה. הנה התורה אמרה למכור את הגנב לעבד, ויש לתמוה, מי ירצה להכניס לביתו עבד שהוא גנב? הלא יגנוב ממנו את כל רכושו?

אלא ודאי התורה דיברה על אדם שאיננו רע בטבעו ואינו רוצה לגנוב, אלא שהיה במצוקה, מצבו הכלכלי היה דחוק ולא היה לו מה לאכול, הוא לא עמד בניסיון והלך לגנוב כדי להחיות את נפשו. על גנב כזה נאמר (משלי ו ל) "לא יבוזו לגנב כי יגנוב למלא נפשו כי ירעב", כי הוא לא רע בטבעו. גנב כזה צריך לשלם אותו, מכניסים אותו לבית חם של אדם עשיר וטוב לב שיתן לו לאכול ולשתות בריוח, עד שדרשו רבותינו ז"ל (קידושין טו): "כי טוב לו עמך" (דברים טו טו) - עמך במאכל, עמך במשתה. העבד מקבל את אותם מאכלים של בעל הבית, מתגורר בביתו באותם תנאים, אם יש רק כרית אחת העבד מקבל אותה. בבית כזה ילמד העבד איך להתנהג וישקם את עצמו.

ועכשיו מובן איך בעל בית מוכן לקחת אותו לעבד, מגנב כזה אין לו מה לחשוש כיון שאינו רע בטבעו, ובבית בעל הבית לא יחסר לו אוכל ואין חשש שיגנוב. אבל מי שיש לו כסף ובכל זאת הוא גנב - סימן שהוא רע בטבעו וגנב בתכונתו, גנב כזה לא מוכרים לעבד, אף אחד לא יסכים לקחת אותו לעבד!

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
טוב ודאי לעשות פדיון נפש
אלפים נושעו!! בכוחה להסיר חולי, צרה ויגון

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות פדיון נפש
"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי "בית מדר" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

בעקבות רבותינו הדליקו נר

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א
רב מחבלות שטראוס - ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמזון נהריה

המקובל הצדיק רבי יהושע שהרבני זצוק"ל

ביום שבת זה י"א בטבת חל יום פטירתו של המקובל הצדיק רבי יהושע שהרבני זצוק"ל.

רבנו נולד בבגדד בשנת ה'תרל"ט (1879 למנינים) לאביו רבי יצחק ומרת עזיזה ע"ה. בצעירותו למד בישיבת "מדרש בית זילכה" עם חכמי ורבני בבל, לאחר נישואיו בשנת ה'תר"ס החליט רבנו לעלות לארץ ישראל. והשתכן בירושלים עיה"ק והלך ללמוד עם רבני ומייסדי ישיבת "שושנים לדוד" בשכונת הבוכרים שרבנו בעצמו עם רבי יעקב חיים סופר (בעל כף החיים) ורבי יחזקאל עזרא היה ממייסדיה של "שושנים לדוד".

כ"כ למד רבנו בישיבת המקובלים "רחובות הנהר" בראשותו של המקובל הגדול רבי חיים שאול דוויק הכהן זצוק"ל ואח"כ עבר רבנו ללמוד בישיבת המקובלים שע"י ישיבת "פורת יוסף" בעיר העתיקה בירושלים. התמדתו של רבנו הייתה עצומה וכמו שהעיד חכם בן ציון אבא שאול זצוק"ל (שהיה בעל מנדתו) שרבנו למד תקופה מסוימת בישיבת תלמידי חכמים בה למדו ממוצאי שבת עד ערב שבת ברציפות, והיו מגיעים לביתם רק בערב שבת, רבנו חי את כל חייו בקדושה ובטהרה, בפרשיות, בתעניות וסגופים, ובימי השבוב"ם היה רבנו מתענה תענית הפסקה (משבת לשבת) והיה מרבה בתפילות ותחנונים על הכלל והפרט, גדולי ומאורי רבני ירושלים החשיבו מאוד את ברכותיו שפעלו בשמים. ע"פ עדותו של רבי מולא יוחאי ישראלוף זצ"ל (גבאי ביהכ"נ מוסאיף) שהוא נכח בסיפור, הוא

מספר על רבנו שבתקופת שלטון התורכים בארץ ישראל החליט אחד ממושלי העיר לפנות חלקים משכונת "בית ישראל" מתושביה כדי להפוך את האזור לשטח צבאי. תושבי השכונה ורבני העיר ראו בדבר גזרה קשה שיאלצו לגלות מהשכונה ולהתנתק מהאווירה הרוחנית ששרה בשכונת הבוכרים. עקב כך הם פנו לרבנו שיעורר לערוך תפילות ותחנונים לביטול רע הגזרה. ורבנו נענה להם וביקש שביום פלוני יתאספו הקהל בביהכ"נ לביטול רע הגזרה. כשהתאספו הציבור יגש רבנו לפני התיבה והתחיל יחד עם הקהל בתפילת "והוא רחום" הנאמרת בימי שני וחמישי, וכשסיים רבנו את התפילה ירד מן התיבה ואמר לכל המתפללים שאין צורך יותר להאריך בתפילה והגזרה בוטלה, לאחר כמה ימים נודע כי אותו מושל שגזר את הגזרה קיבל מכונית חדשה וכשנהג בה התנגש חזיתית בקיר ונמחץ למוות. ובכך בוטלה הגזרה, כ"כ מסופר שלאחר פטירתו של המקובל הגדול רבי אברהם עדס זצוק"ל שתפילתו עשו פירות ופעלו בשמים היה מורן ראש הישיבה חכם עזרא עטייה זצוק"ל דואג למי יפנו עכשיו שיפעל לביטול הגזרות וגילו לו בחלום: "לכו אל רבי יהושע שהרבני אשר נפתחו שערי שמים לתפילתו.

רבנו השאיר אחריו דור ישרים מבורך את בניו הצדיקים רבי שאול, רבי דוד, רבי שלמה, ורבי יוסף זצ"ל (שחכם בן ציון אבא שאול זצוק"ל היה חתנו) כ"כ בין נכדיו הרבים נמנים הגאון הצדיק חכם יהודה מועלם זצוק"ל והמקובל הצדיק העניו חכם ראובן שהרבני זצוק"ל.

רבנו נפטר ביום שבת קודש י"א בטבת ה'תשל"ג ונטמן לאחר כבוד בהר הזיתים בירושלים והוא בן 93 שנים בפטירתו.

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

לבנות דלת ובית שער לחצר. וכן פל הדברים שהחצר צריך להם צריך גדול, או הדברים שנהגו בני המדינה לעשותם.
להלכה: המשכיר חייב לשלם ולא השוכר, ודברנו בזה עם הרה"ג רבי שלמה עמר שליט"א (חתנו של רבי יעקב שיכנאי שליט"א) והסכים עמנו בזה.

שאלה: אדם שנתן כסף לחברו שיקנה לו איזה דבר מסוים ובדרך בטעות נאבד שליח הכסף, האם הוא חייב לשלם למשלח את הכסף?

תשובה: איתא בגמרא במס' בב"מ (צג.) "ארבעה שומרים הן שומר חנם שומר שכר השוכר והשואל, שומר חנם פטור בכל חוץ מפשיעה שומר שכר חייב בגנבה ואבדה, שואל חייב בכל חוץ ממתה מחמת מלאכה או אם בעליו עמו" וכן פסקו הרא"ף והרמב"ם פרק א' מהל' שכירות הל' א' וב' יע"ש.
ולפי' בנדו"ד תלוי מה היה השליח האם השליח קיבל כסף על שליחותו הוא יהיה חייב על אבדת הכסף, ואם השליח רק עשה טובה עם המשלח ללא תמורה ולכן דינו כשומר חנם שאז יהיה פטור מלשלם על האבדה.
להלכה: אם השליח מקבל כסף על שליחותו יהיה חייב לשלם ואם הוא לא מקבל כסף על שליחותו פטור מלשלם.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293 שלוחה 5

שאלה: בנין מגורים, שילדי הבניין שברו את דלת הכניסה או נזקים אחרים, וועד הבית החליטו שכל דיירי הבניין ישתתפו בנזק, אך אחד מהדיירים בבניין שוכר את הדירה ואינו בעל הבית, מי יצטרך לשלם השוכר או המשכיר?

תשובה: לכאורה נראה לומר שהמשכיר (בעה"ב) פטור מלשלם, שהרי אף שהוא בעה"ב מכל מקום כיון שיישכן שמי שהזיק את השער זה בעצם הילדים של השוכר עצמו, ואת נזקיהם של ילדי השוכר ודאי שאין בעה"ב צריך לשלם.
אבל לאחר העיון יותר נראה שהמשכיר (בעה"ב) כן יצטרך לשלם, ומה שהוא טוען שיישכן שילדי השוכר הם אלו שהזיקו אינה טענה כדי לחייב את השוכר שהרי זהו כלל גדול בדין שהמוציא מחברו עליו הראיה כמו שפסקה הגמ' בב"ק (מו.). ואת עצם האפשרות לחייב לעשות שער לחצר למדנו מהמשנה במס' בב"ב (י:). שאומרת בזה"ל "כופין אותו לבנות בית שער ודלת לחצר רבן שמעון בן גמליאל אומר לא כל החצרות ראויות לבית שער", ולהלכה פסקו כל הראשונים הרא"ף והנימוקי יוסף שם בשם הר"ן כמו חכמים שכל בני החצר דהיינו הדיירים שם חייבים לשלם את כל צורכי החצר [ובזמנינו זהו הבניין] ובכללם השער, וכמו שכתב הרמב"ם להדיא בפ"ה מהל' שכנים הל' א' וכן פסקו הטור ומרן השו"ע בחוש"מ סי' קס"א סעי' א' ג'י' ה'עירי כופין זה את זה

הרב אברהם דניאל שליט"א

רב במוקד הליכות "בית מרן"

כשרות המזון

אחד שאוכלים עליו ודווקא במקרים זה את זה, ואם עשו היכר כגון: שכל אחד אוכל על מפה שלו או אפילו על מפה אחת ונותנים ביניהם היכר - מותר.

וכתב בכף החיים (או"ח סי' קע"ג סק"ו) יש להסתפק אם שני בני אדם המכירים זה את זה אוכלים על שולחן אחד זה בשר וזה דגים אם צריך לעשות הפסק מפה להיכר, ומסתברא - דלא בעי הפסק מפה, ועוד, כתב בשבט הלוי (חלק ו') שכל מה שצריך היכר זה דווקא בבשר וגבינה שאינו סכנה אלא רק איסור חוששים שמא אחד יקח מהאחר, אך בבשר ודגים שהוא משום סכנה דקשה לצרעת כמבואר באו"ח סי' קע"ג ס"ב אין חשש שכאן יבואו לאכול אחד מהשני, ולכן, אין בזה כל בעיה הלכתית שחלק אוכלים דגים וחלק אוכלים בשר על שולחן אחד ומותר אפילו בלי לעשות איזשהו היכר ביניהם.

ולעניין, אם אוכלים בשר ודגים בזה אחר זה, כתב מרן בשו"ע (או"ח סי' קע"ג ס"ב) שמים אמציעים בין בשר ודגים חובה ליטול ידיים משום דקשה לדבר אחר צרעת, וחמירא סכנתא מאיסורא.

וכן כתב בי"ד סי' קט"ז סעי' ב' צריך להיזהר שלא לאכול בשר ודג ביחד מפני שקשה לצרעת ובסעי' ג' ירוחץ ידיו בין בשר לדג ויאלץ פת שריו ביניים כדי לרוחץ פיו שזה בשביל קינוח והדחת פיו ביניהם ודעת הרמ"א שם שאין חוששים לזה אך סיים שמ"מ יש לאכול דבר ביניהם ולשתות ביניהם דהוי קינוח והדחה, הביאו הרמ"ב (סי' קע"ג סק"ד).

השאלות נלקחו מקו "בית מרן" ניתן להשאיר שאלות *5293 בשלוחה *25

שאלה: לכבוד הרב לפעמים אנחנו מניחים על השיש שבמטבח דבר מאכל בשרי ולאחר זמן אנו מניחים באותו מקום דבר מאכל חלבי, האם יש בכך בעיה הלכתית?

תשובה: כל העניין של בליעה ופליטה דווקא בחם אבל בלא חם והמקום נקי - מותר, כלומר אם מניחים בשר קר על גבי השיש ולאחר מכן מניחים באותו מקום מאכלים חלביים הדבר מותר, משום שאין כאן בליעה ופליטה, ואין נפק"מ כמה זמן שהה שהבשר או החלב באותו מקום. אבל אם המאכלים חמים יש בזה איסור - שכן השיש בולע ופולט, ואף שכל איסור בליעה בכלים הוא דווקא בכלי ראשון, ובכלי שני אין איסור בליעה ופליטה יש פעמים שכן יכולים לעבור איסור, כגון: שאם נול מהסיר הבשרי רוטב על השיש ושם הניחו את הסיר החם הרי שהשיש נעשה בשרי.

ולכן הלכה למעשה: אם המאכלים קרים והמקום נקי מותר לכתחילה, אבל אם המאכלים חמים ולא מכילי ראשון אלא שהם חמים לאחר שהוציא אותם מהכלי שבישלו או אפו בהם, נכון להחמיר בזה שלא להניחם באותו מקום, אך אין זה לעיכובא. אבל אם המאכלים חמים מכלי ראשון - כגון שמנחים אותם עם הכלי שבישלו או אפו בהם ויש רוטב בין הכלי לשיש כגון: שגלש מן הסיר והניחו את הסיר על השיש ממש השיש נהפך לבשרי או חלבי ומכאן צריך לשים לב להבא שלא להשתמש באותו מקום במין השני. ועיין בכל הנ"ל בספר "הכשרות למעשה" עמוד קנ"ב.

שאלה: אנחנו יושבים בשולחן שבת וחלק אוכלים דגים וחלק אוכלים בשר על שולחן אחד. האם יש בזה בעיה הלכתית או איסור כלשהו? ומה הדין באוכלים בשר אחר דגים או להפך?
תשובה: השו"ע (יו"ד סי' פ"ח) כתב לעניין בשר וחלב שאסור להעלותם על שולחן

פינת בריאות

אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

חולי סוכרת

חולי סוכרת

מה מותר לחולי סוכרת לאכול? בתזונה לחולי סוכרת חשוב ומותר לצרוך מזון מגוון ומאוזן, עשיר ברכיבים תזונתיים. במהלך היום כדאי לאכול 2 פירות שונים, לא מתוקים, ירקות בצבעים שונים אך בעיקר ירקות בצבע ירוק, מנה עיקרית המורכבת מחלבון כמו דג, טופו או ביצה. כמו כן, ניתן לאכול, במתינות ובמידה, שומנים בריאים, דוגמת טחינה, שקדים, אגוזים ושמן צמחי.

דגשים חשובים שיש לתת עליהם את הדעת: עדיף לצרוך פחמימות בריאות:
• **דגנים מלאים:** חישוב המנה הוא ככוס דגנים לאחר הבישול: אורז מלא, קינואה, כוסמת, שיבולת שועל מועשרת בסובין שבולת שועל, או 2 פרוסות לחם חיטה מלאה.

• **קטניות:** חישוב המנה הוא כחצי כוס קטניות לאחר הבישול: טופו, פולי סויה, עדשים, מאש, חמוס, שעועית, ופול.

• **פירות:** רצוי לצרוך פירות שהמדד הגליקמי שלהם יחסית נמוך: גויאבה, פפאיה, תפוח, אגס, תות, אשכולית, רימון, שיזף ואפרסק.

• **מומלץ לאכול פרי אחד בכל פעם, בשילוב שקדים או אגוזים, שמעכבים את ספיגת הסוכר בדם.**

• עדיף לאכול פרי ולא לשתות מיץ שחוט ממנו. המיץ נוטל מן הפרי את הסיבים התזונתיים, ומותיר את מרבית הפחמימות, מה שמעלה את רמת הסוכר בדם. **ממה כדאי לחולי סוכרת להימנע? • מזונות "ריקים" -** מזונות דלים בחלבון, ויטמינים, סיבים תזונתיים או מינרלים: ממתקים עתירי סוכר, משקאות קלים, מאפים עתירי בצק, למשל בורקס ומוצרי חיטה מקומח לבן, ואורז לבן.

• **מזון עתיר שומן -** עלול לתרום להשמנה ומעלה את התנגודת לאינסולין, דבר שעלול להאיץ התפתחות של סוכרת או להחמיר סוכרת קיימת. על כן מומלץ להימנע ממזון שמכיל הרבה שומן וממזון מטוגן, ולהעדיף מזון שעבר צליה, אידי, אפיה ובישול.

• **מזון מוכן או מהיר -** פיצה, בורקס, מאפים, שניצלים, נקניקים והמבורגרים מעובדים ומוכנים, צ'יפס, פלאפל וכדומה.

• **מלח -** עודפי נתרן אינם בריאים ומומלץ להפחית צריכה של מזון מעובד מלוח או עשיר בנתרן, למשל חטיפים, קרקרים, אבקת מרק, חמוצים קנויים, גבינות מלוחות ומזון מעובד.

• **בשר בקר ואבוקדו -** מומלץ להמעיט ואם אפשר, להמנע לחלוטין. מוצרים אלו עלולים להחמיר תנגודת לאינסולין.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשית "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי" ועוד...

לגרד' את האמונה

כאשר יעקב אבינו התבשר שיوسف בנו חי כתוב "ותחי רוח יעקב אביהם", ורש"י מביא כי שבה אליו השכינה שנסתלקה ממנו בכל אותן שנים. יעקב אבינו היה צריך לעבור את הזיכוכ הזה, כמו שחז"ל אומרים, שביקש יעקב לשבת בשלווה, אמר הקב"ה אני מתקן לו עולם הבא שנקנה בייסורים, הכוללים סילוק שכינה ממנו.

בוודאי שגם כשהסתלקה השכינה מיעקב, הוא היה בדרגות עילאיות, אבל יש הבדל עצום בין עבודת ה' בהשראת שכינה או בלעדיה. כשאדם נמצא בהשראת שכינה, הוא מואר וחש את הקב"ה. בצירוף הצרה הזאת של היעדרות יוסף, ה' גם סילק מיעקב את שכינתו, והדבר בא ללמדנו רבות.

עיקר חיינו הם הניסיונות, אבל מתי יש להם משמעות?

יש שני מצבים אצל האדם - ימי אור לעומת ימי חושך. יש ימים שבהם האדם חש את הקב"ה בצורה מאוד מוחשית, חש באופן נפלא את קרבתו, חש התלהבות וחשק, עד שכמעט ואין לו בחירה. אבל אז אין משמעות לניסיון. הרי כשהאדם מקבל איזו מתנה מה', איזו הארה, היא לא מתמידה מפני שאינה 'קניין' אמיתי עבורו, אלא 'השאלה' בלבד.

מתי מתגלית האמת שבאדם? דווקא כאשר ההארה מסתלקת ממנו, כאשר נפשו חשוכה, כשאינו חש את הקב"ה, הכל אצלו מעורפל ומבלבל, ואז הוא 'מגרד' את האמונה, כמו שמגרדים דבר מה בציפורניים.

האדם מתחיל לגרד את האמונה מ'בראשית', 'נח', מהאבות והאימהות, מיציאת מצרים ועשר המכות. בעשר אצבעותיו הוא 'חורש' את האמונה.

התוצאות אמנם מועטות, אבל דווקא כך אתה מוצא רגירי זהב, מכיוון שאז החלק האמתי שבך מתגלה, וזהו קנייך. דווקא כאשר הקב"ה מסיר את ההארה ממך, ובכל זאת אתה מגלה בכוח את אמונתך, זה בעצם נהפך למהות האמיתית שבך.

כאשר בא הניסיון, ההארה וההתלהבות מסתלקות, ואז הניסיון מקבל משנה תוקף. בני אדם טוענים, "כמה חבל שהניסיון לא בא לי בזמן עלייה, כאשר האמונה חיה אצלי ודעתי ברורה! אם הניסיון היה מגיע אז, הייתי בוודאי מנצח! מדוע הניסיון מגיע לי דווקא כשאני במצב חשוך?!"

תשובתם היא: זהו חוסר הבנה במשמעות הניסיון. מטרת הניסיון היא לגלות את האמת שלך, לראות עד כמה אתה באמת עמל ו'חורש' את האמונה כמו ידך. האמונה באה לידי 'קניין' בעמל רב. מה שמצטייר לאדם מול העיניים בצורה קלה ובהכרה ברורה, אלה מתנות שה' נותן לו מדי פעם כדי לעודדו ולהלהיבו לבל יתייאש מלטפס על עמוד האמונה.

ככל שיש בימי ההארה יותר התעלות, אז נשאר יותר רושם בימי הקטנות, אבל מטרת האדם היא בעצם ימי הקטנות שבהם חשוך לאדם, והוא צריך לדלות את האמונה בעמל רב.

לכן נסתלקה שכינה מיעקב אבינו. כאן מלמדים אותנו חז"ל, שדווקא בשעת הקושי יש סילוק הארה, כי רק אז רוכש האדם בקניין אמיתי את אמונתו, ומגיע למדרגות אמיתיות שהקב"ה חפץ שיגיע אליהן.

לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א
(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג 5290*

חינוך הילדים

הרה"ג רבי אבנר קוואס שליט"א
מרצה בשלום בית וחינוך ילדים

חינוך או אילוף

המילה אילוף, קצת צורמת כשמדברים על חינוך ילדים. אילוף שייך יותר לבעלי חיים ולא לבני אדם. אז למה אנחנו משתמשים בכל זאת במילה 'אילוף' שתי תשובות לדבר:

- א. כדי לתת ניגוד למילה חינוך, ודרך זה נוכל להבין יותר את יסודות החינוך.
- ב. אנחנו בעצמינו נעזרים לפעמים בשיטת האילוף.

נקדים ונאמר, שכמו בחולי הגוף, כך בחולי הנפש. אם יודעים לתת את הדיאגנוזה הנכונה כבר יש בידינו חצי תרופה. רופא טוב אינו הרופא שמחלק תרופות בדרך של נסיון על המטופל, אלא באבחון נכון וקולע של הבעיה.

כדי לתת הגדרה מדויקת וקצרה למילה חינוך נביא לפניכם משל שיחדד וימחיש לנו את הדבר.

מושיקו, ילד בן שבע, נכנס הביתה כשאבא היה בסלון. הוא אמר מילה גרועה ששערתיו של אביו סמרו.

אביו קרא לו, נתן לו פליק ואמר: האוזנים של אבא שלך לא ישמעו מילים כאלו, אתה מבין? ... התמונה של סבא שלך ז"ל לא תשמע דיבורים כאלו, אתה קולט? ... ואז האבא סיכם ואמר לו: מושיקו, תשמע אותי טוב טוב, אם תדבר יפה תקבל במבה, אם לא תדבר יפה תקבל בומבה...

לאחר חודשיים מושיקו שינה את סגנון דיבורו והתחיל לומר מילים יפות ועדינות. אבי, האם אתה מוכן ללכת עמדי?

קוראים יקרים, האם מושיקו מחונך או מאולף? כאן חלק מההורים יאמרו שהוא מחונך, הראיה לכך שהתוצאה הושגה, כי הילד מדבר יפה. אבל לכולנו ברור שזה זמני בלבד, והילד יותר מאולף מאשר מחונך. לצערנו, הרבה מאד הורים משתמשים בשיטת 'השוט והגזר'. ואם כן, יש מצב שאנחנו בעצם מאלפים ילדים. **אם זהו אילוף, אז מהו חינוך?** ואני שואל, מה יקרה כשהוא יגדל וה'במבה' כבר לא תמשוך אותו ואת ה'בומבה' הוא יוכל לבלום?

אין ספק שמושיקו יחזור לדבר מילים גרועות כמקודם. והאבא והאמא ישאלו: היכן טעינו, הרי מספר שנים הוא דיבר יפה והיה מחונך?

ואנו נענה להם: הוא לא היה מחונך אלא מאולף.

נמצאנו למדים שאילוף פירושו - הדחקת הרע.

אם אילוף הוא הדחקת הרע, אז חינוך הוא עקירת הרע.

עכשיו הבנו את השוני המהותי בין האילוף לחינוך. האילוף לא משנה את האדם בעצם אלא רק מדחיק וכובש את הדחפים הרעים. מה שאין כן החינוך, שעוקר את הדחפים הרעים או לפחות מעדן אותם, ואז האדם נהיה טוב יותר.

(ילדינו, הרב אבנר קוואס)

הצוכה בחידון חנוכה בספר 'שר התורה' הילד היקר והחשוב

יעקב נאמני נ"י מביתר עילית

תודה לכל עשרות הילדים היקרים שעלחו פתרונות

העלון להצלחתם של: פנחס אליהו בן דרורה ציפורה מלכה - יראת שמים, צפון בן לאה - חזרה בתשובה שלימה מתוך אהבה, רבקה בת תמר - רפואה שלימה שלום בית, רוזה בת אסתר - רפ"ש וחוכמה בת חנה - לרפוש פרנסה, רות רינה בת אילה צביה - בריאות הגוף, אפרים משה בן פרומה - לרפ"ש ובריאות איתנה.

חושן משפט מסלול דיני ידין ידן

נושאי הלימוד ותנאי קבלה

- תנאי קבלה: מעל גיל 24.
- אדם תורני שלמד גמרות ראשונים ואחרונים ורגיל בהם.
- בעל עבר ישיבתי או מסגרת כוללים.
- בן תורה אשר למד בכולל או בישיבות לפחות תשע שנים.
- עבר מבחן ברבנות הראשית באחד משלשת הנושאים הבאים: שבת, איסור והיתר, נידה, נשוי / היה נשוי.
- מקבל על עצמו את תקנון הלימודים.
- רצינות בזמני הלימוד וחזרה ושינון ההלכות בבית.
- ביצע תשלום שכר הלימוד.
- מרכז ההכשרה ישיאר לעצמו את הזכות לקבל את המתאימים למסלול זה.
- זה הזמן להגשים שאיפות תורניות גדולות. צעד קטן בהווה צעד גדול לעתיד הקרוב.
- או בא הצטרף להזדמנות ולמסלול של פעם בחמש שנים.
- להרשמה להצלחה נא התקשר או מלא פרטים ונציגני יחודו אליך בהקדם: 1700-72-13-13
- או במייל: atidim100@gmail.com

הגדרת ההכשרה למסלול דיניות

בכל סיום שנת לימוד נגיש את התלמיד לבחינות ברבנות כאשר מרכז ההכשרה מטפל בכל נושאי הרישום.

תלמיד שלא יהיה מוכן ובשל דיו לבחינות של דיניות לא נגישו במועד זה אלא במועד הבא.

וכך חוזר חלילה כל שנת לימוד - עם תום ההכשרה בעזרת ה' ובעזרת שיתוף פעולת התלמיד לעשות את המוטל עליו למען הצלחת כולנו והגשמת החזון לדיניות כאשר הצלחת הרעיון נובעת מהפשטת החומר והגשתו בצורה מקיפה ותמציתית ובהירות הסוגיות.

מגיד השיעור המעבירים את השיעור בעלי כושר דיניות/דיינים בפועל/בוחנים מטעם הרבנות הראשית, כמו כן בעלי הסמכות ממאורי האור שליט"א

צורת התשלום:
עלות כל הפרוייקט 30.000 ₪ (שלושים אלף ₪) מחולקים על פני 4 שנות לימוד דהינו 48 תשלומים.
עלות כל חודש 625 ₪. כל המחירים אחרי הנחת מלגות, ומסובסדים כבר ומותאמים לציבור אברכים בעלי משפחות.

חושן משפט- ידן ידן מסלול דיניות

הסבר בקצרה על מסלול הכשרת דיינים "ידן ידן"
הפרוייקט מחולק לארבע שנות לימוד כאשר כל שנת לימוד מלאה מסיימים חלק אחד מתוך ארבעה נושאים שהם: חושן משפט חלק א- חושן משפט חלק ב- חושן משפט ג- ואבן העזר.
כל שנת לימוד מורכבת מ-12 חודשים.
כל חודש ישנם ארבעה מפגשים.
כל מפגש הוא 4 שעות מלאות כאשר הלימוד מתבצע בצורה הבאה:
סיכום בעל פה ע"י המגיד שיעור את סוגיות הגמרא וכן סיכום טור בית יוסף.
לאחר מכן למידת שרע מבפנים סעיף אחר סעיף בצורה יסודית כולל כל המקורות וכן סיכום הניתבות וקצות החושן.
בכל סיום שיעור מקבלים סיכום על כל השיעור בכתב בצורה מסודרת ומקיפה.
חובה לבצע חזרה של שעתים כל יום על החומר המסוכס.
מיד חודש מתקיים מבחן ע"י מרכז ההכשרה לברייתק ידעות התלמיד- נוסח כתיבת התשובות- והבנת השאלות.

ההכנה הבטוחה ביותר לבחינות הרבנות והסמכתן לידן ידן

עתידים- דואגים לעתיד שלך!

בשורה משמחת!

שמחים אנו לבשר לציבור הרחב
שניתן להתייעץ בפגישה
עם הרה"ג רבי בנימין חוטה שליט"א
בימי רביעי בכל תחומי החיים
בכל רחבי הארץ

לתאום פגישה
בפלי' 058-3242162
(ניתן להשאיר הודעה ונחזור אליכם)

ללא
תשלום!

קראתי פרקי תהילים ונזשעה!

סגולה גדולה לקרוא פרקי התהילים ורואים ישועות גדולות!!

העלון להצלחתם שלי: יהודית חנה בת מוזל- לרפ"ש ובריאות איתנה, יהודית חנה בת מוזל- לרפ"ש, ישראל יעקב בן לאה- שיגל לתורה ומצוות, מלי מזל טוב תנה בת אסתר- רפואה, שלמה בן לאה- רפואה, אהובה בת רחמה- לרפואה שלימה, אינה בת בניה- בריאות איתנה, אליעזר בן איטל אסתר- זיווג הגון.